

*„Życie jest wspaniałe,
należy tylko spoglądać na nie
przez właściwe okulary”.*

Aleksander Dumas

„Życie – moja pasja”

program wychowawczo – profilaktyczny

Publicznej Szkoły Podstawowej

WRZESIEŃ 2023

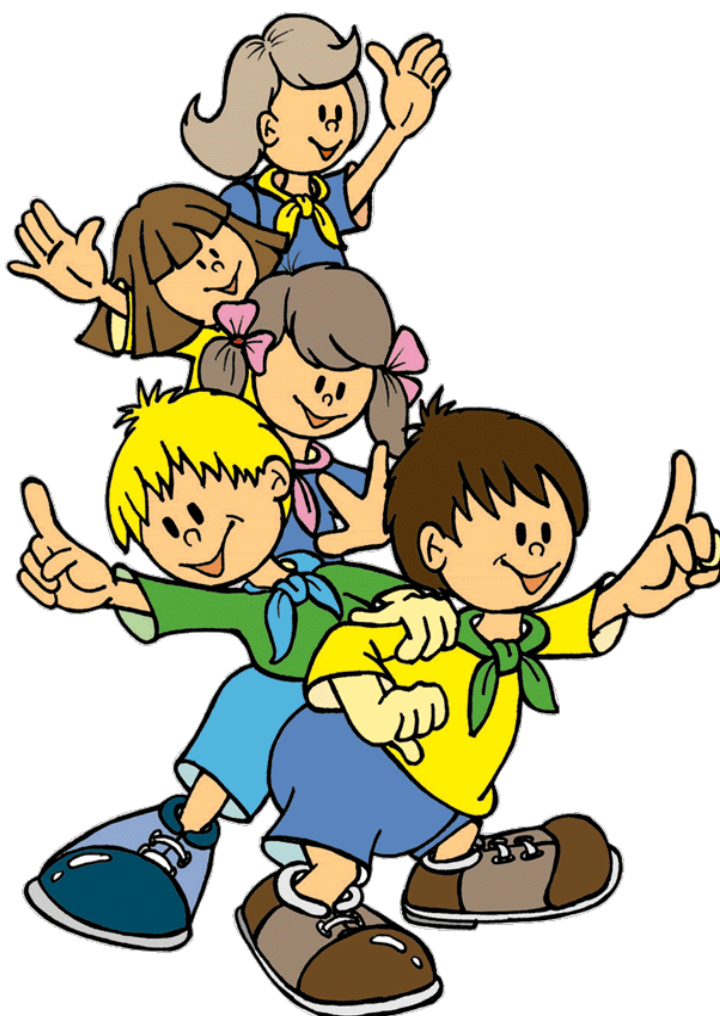
SPIS TREŚCI

Preambuła	s. 3
I. Wstęp	s. 4
II. Diagnoza środowiska lokalnego	s. 5
III. Wartości szczególnie ważne dla społeczności szkolnej	s. 12
IV. Misja i wizja szkoły	s. 13
V. Oczekiwana sylwetka absolwenta	s. 13
VI. Tradycje szkolne – ceremoniał oraz kalendarz świąt, uroczystości i zwyczajów	s. 14
VII. Cele ogólne	s. 16
VIII. Cele szczegółowe	s. 16
IX. Metody i formy pracy	s. 19
X. Czynniki chroniące i czynniki ryzyka	s. 19
XI. Prawa i obowiązki rodziców	s. 21
XII. Opis powinności wychowawcy klasowego	s. 22
XIII. Działalność profilaktyczna w szkole.....	s. 23
XIV. Zadania i działania realizowane w szkole podstawowej	s. 27
XV. Zasady monitorowania i ewaluacji programu	s. 35
XVI. Akty prawne i rozporządzenia	s. 36

Preambuła ustawy o systemie oświaty

„Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa; kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniem zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka. Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa (...). Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości – za postawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultury Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.”

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r., poz. 900)

I. WSTĘP

Program wychowawczo-profilaktyczny pt. „Życie – moja pasja” jest zgodny z ogólnymi założeniami kształcenia, wychowania i opieki, zapisanymi w „Ustawie o systemie oświaty” oraz w Ustawie prawo Oświatowe. Kierując się nimi i respektując uniwersalne zasady etyki, Publiczna Szkoła Podstawowa w Czarnej zapewnia każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju osobowego oraz przygotowuje do wypełniania obowiązków społecznych, opartych na zasadach **wolności, demokracji, tolerancji, solidarności i sprawiedliwości**. Dużą wagę przykładają do rozwijania u dzieci i młodzieży wartości, wymienionych również w preambule do ww. ustawy, tj. **poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny, poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, poszukiwania przez nich pozytywnych wzorców**, a także do **otwarcia ich na prawdę, dobro i piękno oraz na wartości kultur Europy i świata**. Wychowanie rozumiane jest tu jako **wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów**, a pracę wychowawczą realizuje się w oparciu o **zasady wzajemnego szacunku i zaufania**.

Program wychowawczo-profilaktyczny „Życie – moja pasja” jest spójnym dokumentem, którego elementy mogą być modyfikowane w kolejnych latach pracy szkoły, w zależności od zmieniających się potrzeb. Określa on pracę wychowawczą jako **współdziałanie uczniów, rodziców i nauczycieli**. Jednocześnie uznaje, że największe prawa wychowawcze do swoich dzieci mają rodzice, a szkoła wspomaga ich w procesie wychowania. Integralną częścią tego programu są również treści wychowawcze zawarte w statucie szkoły.

W szkole tworzy się środowisko wielostronnego rozwoju osobowego ucznia, tj. w wymiarze intelektualnym, społecznym, emocjonalnym, moralnym i zdrowotnym. W procesie wychowania kształtuje się u uczniów m. in. takie postawy, jak: **kultury osobistej, życzliwości, poszanowania godności własnej i innych, dbałości o zdrowie, uczciwości, wytrwałości, poczucia własnej wartości, szacunku wobec drugiej osoby i siebie samego, ciekawości poznawczej, przedsiębiorczości, gotowości do uczestnictwa w kulturze, do podejmowania różnorodnych inicjatyw w ramach pracy zespołowej**. W rozwoju społecznym bardzo ważne jest kształtowanie postawy obywatelskiej, dlatego wiele działań wychowawczych dotyczy **pracy wolontariackiej** oraz **inicjatyw ekologicznych**. W prezentowanym programie wychowawczym ważne miejsce zajmuje **edukacja włączająca uczniów niepełnosprawnych, działania zapobiegające wszelkiej dyskryminacji, promocja zdrowego stylu życia, zapobieganie nałogom czy zachowaniom ryzykownym**.

W tym programie główny akcent został położony na przygotowanie ucznia do dorosłego życia. Jest to więc **wychowanie poprzez rozwijanie zainteresowań, działalność społeczną, naśladowanie wzorów i postaw, przez zabawę i pracę, obserwację i refleksję, kształcenie umiejętności rozpoznawania wartości moralnych oraz dokonywania hierarchizacji tych wartości**. Wiele miejsca zajmować będzie **nauka twórczego rozwiązywania problemów**, która w efekcie **ma pomagać uczniom w podejmowaniu przez nich właściwych decyzji**, a także **trafnych wyborów życiowych**. Zatem, uczeń kończący szkołę powinien umieć odpowiedzieć na pytania: **Jakie są jego mocne i słabe strony?, Jakie są jego plany życiowe?, Jakie życie jest życia warte?**

W Publicznej Szkole Podstawowej będą również podejmowane działania dotyczące doradztwa zawodowego, które pomogą uczniom w planowaniu swojej przyszłości.

Program wychowawczo-profilaktyczny Publicznej Szkoły Podstawowej w Czarnej to pochwała aktywnych i twórczych postaw uczniów, ich pogodnego oraz przyjaznego stosunku do ludzi i przyrody. Ukazuje model życia pełnego pasji, z wykorzystaniem walorów charakteru i intelektu oraz ambicji doradającego młodego człowieka.

II. Diagnoza środowiska lokalnego

1. Potrzeby środowiska szkolnego

Potrzeby rozwojowe	Potrzeby profilaktyczne	Potrzeby korekcyjne	Potrzeby „wyższe”
Uczeń			
1. Rozwijanie zdolności i zainteresowań.	1. Uczenie właściwego zachowania w nagłych wypadkach oraz umiejętności udzielania pierwszej pomocy, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa.	1. Niwelowanie skutków złych zachowań, rozmowy z uczniami, godziny z wych. klasy, in. zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, realizacja programów, organizacja warsztatów dla uczniów.	1. Integrowanie zespołu kl., wzmacnianie pewności siebie, akceptacji, przyjaźni, eliminowanie złych emocji.
2. Stworzenie warunków do właściwego rozwoju: umysłowego, emocjonalnego, zdrowotnego, fizycznego, społecznego, moralnego.	2. Uświadamianie ucz. zagrożeń, rozmowy na temat zachowań ryzyk., przeciwdziałanie im (papierosy, e-papierosy, alkohol, dopalacze, narkotyki, przemoc: słowna, fizyczna, psychiczna, cyberprzemoc, AIDS przedwczesna inicjacja seksualna itp.)	2. Organizacja zajęć rewalidacyjnych dla ucz., zajęć w zakresie terapii pedagogicznej, zajęć wyrównawczych, zgodnie z orzeczeniami i opiniami PPP.	2. Wzmacnianie samorządności uczniów, zachęcanie do podejmowania przez nich inicjatyw, zaspokajanie potrzeb szacunku, prestiżu, niezależności, uznania.
3. Objęcie uczniów pomocą psychologiczno - pedagogiczną – praca z uczniem zdolnym i słabym.	3. Informowanie na temat odpowiedzialności karnej nastolatków.	3. Organizacja zajęć wyrów. dla uczniów wskazanych przez wych. kl. lub naucz. uczących w danej kl., indywidualizacja pracy z uczniem na lekcji.	3. Nagradzanie uczniów za solidne wywiązywanie się z obowiązków szk. (wyniki w nauce, frekwencja) oraz reprezentowanie szkoły w gminie, powiecie, woj., kraju i za granicą.
4. Potrzeba opieki wychowawczej w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych (świetlica).	4. Uświadamianie ucz. skutków wagarów, przekonywanie ucz. o korzyściach płynących ze stuprocentowej frekwencji.	4. Zapewnienie opieki logopedycznej.	4. Umożliwienie uczniom udziału w różnego rodzaju konkursach, olimpiadach, turniejach i zawodach sportowych – potrzeby samorealizacji.
5. Dbłość o zaspokojenie potrzeb żywieniowych.	5. Uczenie właściwego zachowania się ucz. w szkole i poza szkołą.	5. Organizacja zajęć sport. – rekreac. w celu przeciwdziałaniu wad postawy.	5. Zapewnienie uczniom możliwości obcowania z kulturą i sztuką.
6. Objęcie uczniów fachową opieką medyczną (higienistka, stomatolog).	6. Kształtowanie nawyków racjonalnego odżywiania się.	6. Kierowanie się w pracy ped. zaleceniami PPP oraz innych poradni specjalistycznych.	6. Przestrzeganie zasad kult. zach. się w szkole, praw dziecka, ucznia przez dorosłych prac. szkoły, ale i dokładne formułowanie przez nich obowiązków kierowanych do ucz.
7. Potrzeba bezpieczeństwa podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.	7. Przeciwdziałanie dyskryminacji poprzez uczenie tolerancji.	7. Wspieranie uczniów w rozwiąz. probl. wych., podejmowanie działań mediacyjnych oraz interwencyjnych.	7. Zaspokajanie potrzeb samorealizacji poprzez udział ucz. w projektach, programach eduk., innowacjach pedagog., akcjach ekologicznych

			prozdrowotnych, wolontariackich itp.
Potrzeby rozwojowe	Potrzeby profilaktyczne	Potrzeby korekcyjne	Potrzeby „wyższe”
Nauczyciel			
1. Potrzeba odpowiedniej oferty kształcenia.	1. Opracowanie i wdrożenie jasnych i przejrzystych procedur postępowania z ucz. sprawiającymi problemy wych. oraz z ucz. mającymi duże problemy zdrowotne.	1. Wspólne zapobieganie i przeciwdziałanie negatywnym zachowaniom uczniów (wychowawca, zespół nauczycieli uczących daną klasę, zespół wychowawczy, rodzice, SU, dyrekcja szkoły).	1. Organizowanie spotkań integracyjnych (wyjazdów, wycieczek, ognisk itp.).
2. Stworzenie uczniom warunków do właściwego rozwoju: umysł., emocjon., zdrow., fizycznego, społ., moralnego.	2. Opracowanie i wdrożenie jasnych i przejrzystych procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia, w syt. kryzysowych.	2. Umożliwienie zdobywania kwalifikacji do prowadzenia zajęć logopedycznych, korekcyjnych, rewalidacyjnych oraz w zakresie terapii pedagogicznej.	2. Udział w imprezach kulturalnych (sztuki teatralne, koncerty, seanse filmowe, zwiedzanie muzeów itp.) .
3. Tworzenie atmosfery życzliwości i szacunku, sprzyjającej efektywnej pracy.	3. Przeprowadzanie próbnych akcji ewakuacyjnych.	3. Udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach doskonalących umiejętności wychowawcze nauczycieli.	3. Potrzeba akceptacji, szacunku, uznania nawet drobnych sukcesów w pracy, nagradzania za dobrą pracę.
4. Zapewnienie odpowiedniej bazy dydaktycznej pozwalającej na organizację nauczania na dobrym poziomie.	4. Systematyczne kształcenie oraz doskonalenie w zakresie BHP, udzielania pierwszej pomocy przedmedycz., zapobiegania zachowaniom ryzykownym ucz., postępowania z tzw. ucz. trudnym wychowawczo.	4. Współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w jej działalności dydaktyczno – wychowawczej.	4. Potrzeba samorealizacji – rozwijanie swoich pasji i zaszczeplanie ich w uczniach podczas zajęć pozalekcyjnych, realizacja projektów międzyprzedmiotowych, przedmiotowych, innowacji.
5. Rozwijanie własnych zdolności i zainteresowań.	5. Możliwość korzystania z pomocy specjalistów, np. psychologa, pedagoga.	5. Zaangażowanie i pomoc pedagoga szkolnego, SU.	5. Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa.
6. Potrzeba bezpiecz. podczas zajęć lek. i pozalekcyjnych.	6. Potrzeba konsekwentnego i jednolitego postępowania wszystkich pracowników szkoły w kwestiach wych. oraz rodziców ucz.	6. Dobre wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne – literatura psychologiczno – pedagogiczna, filmoteka itp.	
7. Satysfakcja finansowa.	7. Organizacja szkoleń, warsztatów, konferencji w dziedzinie profilaktyki.	7. Dobra współpraca z rodzicami, tworzenie atmosfery wzajemnego zaufania, szacunku.	

Potrzeby rozwojowe	Potrzeby profilaktyczne	Potrzeby korekcyjne	Potrzeby „wyższe”
Rodziec			
1. Organizowanie warsztatów, prelekcji, spotkań pedagogizujących.	1. Organizacja szkoleń, warsztatów, prelekcji w dziedzinie profilaktyki.	1. Uświadamianie rodzicom skutków złych zachowań uczniów.	1. Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa.
2. Dostarczanie fachowej literatury.	2. Zapoznanie rodziców ze stosowanymi w szkole procedurami postępowania w sytuacjach zagrożenia, w syt. kryzysowych.	2. Pomoc rodzicom w uzyskiwaniu opinii i orzeczeń PPP.	2. Współorganizowanie imprez szkolnych, środowiskowych, wyjazdów, wycieczek, pomoc w realizowaniu przez szkołę, klasę projektów eduk., innowacji ped., podejmowanie inicjatyw na rzecz edukacji przez radę rodziców.
3. Pomaganie rodzicom w stwarzaniu warunków do właściwego rozwoju dzieci: umysłowego, emocjonalnego, zdrowotnego, fizycznego.	3. Uświadamianie rodzicom szkodliwości palenia przez uczniów papierosów, e-papierosów, stosowania dopalaczy, narkotyków, picia alkoholu, napojów energet., zagrożeń wynik. z korzystania z Internetu (np. cyberprzemoc)	3. Uświadamianie rodzicom skutków wad postawy oraz absencji na lekcjach wychowania fizycznego i zajęciach na basenie.	3. Uświadamianie rodzicom korzyści udziału uczniów w różnego rodzaju konkursach, turniejach, zawodach, olimpiadach, akcjach, projektach.
4. Pomoc w zapewnieniu opieki wychowawczej w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych.	4. Pomoc w kształtow. nawyków racjonalnego odżywiania się, rozmowy na temat zaburzeń w tym zakresie, np. anoreksji, bulimii, otyłości.	4. Pomoc w uzyskiwaniu opieki logopedycznej.	
5. Pomoc w rozwijaniu zdolności i zainteresowań uczniów, organizowanie zajęć pozalekcyjnych.	5. Możliwość korzystania z pomocy specjalistów, np. psychologa, pedagoga.	5. Uświadamianie rodzicom skutków zachowań ryzykownych ucz. oraz ich odpowiedzialności karnej za łamanie prawa.	
6. Zapewnienie uczniom pomocy psych. - ped., eliminowanie lub minimalizowanie niepowodzeń eduk..	6. Rozmowy na temat konsekwentnego i jednolitego postęp. nauczycieli i rodziców w kwestiach wych.	6. Pomoc w uzyskiwaniu opieki stomatologicznej.	
7. Zapewnienie fachowej pomocy medycznej.	7. Pomoc rodzinom w przeciwdziałaniu dyskryminacji, przemocy, agresji .	7. Współpraca rodziców i nauczycieli oparta na wspólnie ustalonych zasadach w zakresie opieki nad uczniem z problemami zdrowot.	

Potrzeby rozwojowe	Potrzeby profilaktyczne	Potrzeby korekcyjne	Potrzeby „wyższe”
Pracownik niepedagogiczny			
1. Zapewnienie odpowiedniej atmosfery i stworzenie warunków do efektywnej pracy.	1. Współpraca z dyr. szk. i nauczycielami w zakresie wych. ucz., zwracanie uwagi na zach. ucz. na korytarzu, w szatni, stołówce, w toaletach, na podwórku szkol.	1. Informowanie o skutkach złego odżywiania.	1. Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i akceptacji.
2. Pomoc rodzicom w stwarzaniu warunków do właściwego rozwoju uczniów: zdrowotnego, fizycznego, umysł., emocjonalnego.	2. Zapoznanie pracow. ze stosowanymi w szkole procedurami postępowania w syt. zagrożenia, w syt. kryzysowych.	2. Systematyczne kontrolowanie stanu zdrowia uczniów, objęcie ich odpowiednią pomocą specjalist.	2. Potrzeba nagród i pochwał.
3. Organizowanie różnego rodzaju szkoleń.	3. Odpowiednie reagowanie na zaobserwowane negatywne zachowania uczniów, np. niszczenie mienia, bójki, przemoc i in. Zgłaszanie tych zdarzeń wych. klasy, liderowi zespołu wych. pedagogowi lub dyrektorowi szkoły.	3. Wspólne zapobieganie i przeciwdziałanie negatywnym zachowaniom uczniów.	
4. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych.	4. Pomoc w kształtow. nawyków racjonalnego odżywiania się.		
5. Przestrzeganie w trakcie wykonywania pracy przepisów BHP oraz systematyczne doszkalać się w tym zakresie.	5. Pomoc w kształtowaniu właściwych nawyków higienicznych i postaw prozdrowotnych.		
Relacje: nauczyciel - uczeń			
1. Potrzeba wzajemnego zaufania, zrozumienia, szacunku, akceptacji.	1. Bycie wzorem i przykładem dla ucznia.	1. Organizowanie zajęć rewalidacyjnych, wyrównawczych, sportowo – rekreacyjnych, logopedycznych, w zakresie terapii pedagogicznej.	1. Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i akceptacji.
2. Szukanie i wypracowywanie kompromisów.	2. Wypracowywanie wzorca osobowego.	2. Wspólne tworzenie norm zachowania obowiązujących w szkole.	2. Nagrody i pochwały za osiągnięcia uczniów.
3. Poznanie i stosowanie zasad savoir - vivre'u.	3. Organizowanie czasu wolnego: zajęcia sportowo – rekreacyjne, kulturalne.	3. Wspólne z SU zapobieganie i przeciwdziałanie negatywnym	3. Zapewnienie uczniom możliwości korzystania z dóbr kultury.

		zachowaniom uczniów.	
4. Wspólna realizacja programów i projektów.	4. Wspólne organizowanie imprez, uroczystości, wycieczek, ognisk klasowych, rajdów, imprez integracyjnych, wyjazdów itp.		4. Umożliwienie udziału w różnego rodzaju konkursach, olimpiadach, turniejach, zawodach sportowych, akcjach, projektach, programach oraz innowacjach.
5. Wspomaganie samorządności uczniów, podejmowanych przez nich inicjatyw.			

Relacje: nauczyciel – rodzic ucznia

Potrzeby rozwojowe	Potrzeby profilaktyczne	Potrzeby korekcyjne	Potrzeby „wyższe”
1. Wspólne tworzenie warunków do właściwego rozwoju uczniów, ścisła i stała współpraca.	1. Organizowanie szkoleń, warsztatów dotyczących zagrożeń czyhających na dzieci i młodzież.	1. Wskazanie instytucji wspomagających rodzinę w sytuacjach kryzysowych.	1. Zapewnienie wzajemnego szacunku, akceptacji, bezpieczeństwa, życzliwości, tworzenie klimatu zaufania.
2. Współpraca w zakresie tworzenia jak najlepszych warunków do rozwijania zdolności i zainteresowań uczniów.	2. Informowanie rodziców o odpowiedzialności karnej nastolatków dotyczącej zachowań niebezpiecznych, używania środków odurzających i in.	2. Pomaganie w sporządzaniu opinii, wniosków, podań.	2. Dbanie o kulturę słowa i zachowania we wzajemnych relacjach.
3. Pomoc w zapewnieniu opieki.	3. Wskazywanie fachowej Literatury.	3. Zapewnienie dyskrecji we wspólnych kontaktach.	3. Współpraca w zakresie realizacji programów, projektów, turniejów, innowacji.
4. Organizowanie zebrań pedagogizujących.	4. Uczenie tolerancji poprzez własny, dobry przykład.	4. Współpraca rodziców i nauczycieli oparta na wspólnie ustalonych zasadach w zakresie opieki nad uczniem z problemami zdrowotnymi.	4. Współorganizowanie imprez szkolnych, środowiskowych, wyjazdów, wycieczek.

Relacje: pracownik niepedagogiczny - uczeń

1. Zapewnienie odpowiedniej atmosfery i stworzenie warunków do prawidłowego rozwoju uczniów.	1. Szybka reakcja na niedozwolone i ryzykowne zachowania uczniów.	1. Korygowanie niepożądanych postaw uczniów.	1. Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, wzajemnej akceptacji, szacunku, życzliwości.
2. Przestrzeganie w trakcie wykonywania pracy przepisów BHP.	2. Kształtowanie nawyków higienicznych i postaw prozdrowotnych.	2. Reagowanie na problemy zdrowotne uczniów i kierowanie ich do specjalistów.	2. Nawiązywanie właściwych relacji na płaszczyźnie pracownik – uczeń.
3. Zapewnienie fachowej pomocy medycznej	3. Kształtowanie odpowiednich nawyków żyw.	3. Wspólne przestrzeganie norm obowiązujących w szkole.	3. Dbanie o kulturę słowa i zachowania we wzajemnych relacjach.

2. Diagnoza środowiska – analiza SWOT

Podstawą opracowania programu wychowawczego-profilaktycznego Publicznej Szkoły Podstawowej w Czarnej stała się przeprowadzona przez zespół wychowawczy nauczycieli diagnoza środowiska lokalnego przy pomocy analizy SWOT, która prezentuje mocne i słabe strony tego środowiska, jak również jego szanse i zagrożenia. Oto zestawienie:

Mocne strony (S)	Słabe strony (W)
<ul style="list-style-type: none"> - wiedza i kompetencje przedmiotowe nauczycieli; - sukcesy uczniów w konkursach; - dobra efektywność nauczania potwierdzona wynikami egzaminów zewnętrznych; - dobre kontakty interpersonalne w szkole; - małe środowisko, szybki przepływ informacji; - mała wypadkowość; - baza szkoły: sale lekcyjne z dostępem do Internetu i pomocy multimedialnych, dobre wyposażenie w pomoce dydaktyczne, biblioteka, hala sportowa, dwie pracownie komput., pracownia językowa, gabinet pielęgniarstwa, stołówka, świetlica, monitoring; - wykorzystywanie TIK w nauczaniu i zarządzaniu szkołą; - możliwość korzystania całej społeczności szkolnej z kompleksów sportowych (basen, korty, boiska) - dobra współpraca z licznymi instytucjami ze środowiska lokalnego; - integracja z osobami niepełnosprawnymi 	<ul style="list-style-type: none"> - niska frekwencja rodziców na niektórych zebraniach, zwłaszcza we wrześniu; - niezadowolające zaangażowanie rodziców w życie szkoły; - niewystarczająca ilość sal lekcyjnych; - niskie aspiracje edukacyjne sporej grupy uczniów; - wyjazdy rodziców za granicę i w związku z tym mały wpływ na wychowanie dzieci; - rozbite i niepełne rodziny; - mała oferta zajęć rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży ze strony Gminnego Centrum Kultury i Promocji w Czarnej; - utrudniony kontakt z dobrami kultury związany z koniecznością dojazdu
Szanse (O)	Zagrożenia (T)
<ul style="list-style-type: none"> - realizacja szkolnych projektów edukacyjnych i wychowawczych; - innowacje pedagogiczne; - rozwijanie zainteresowań literackich, sportowych, artystycznych i przedmiotowych dzieci i młodzieży - coroczny udział uczniów w licznych akcjach charytatywnych i ekologicznych; - dobra opinia o szkole w środowisku; - współpraca z absolwentami; - dobra opinia szkół ponadpodstawowych o absolwentach naszej szkoły; - pomoc psychologiczno – pedagogiczna dla uczniów słabych i zdolnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - nasilanie się problemów emocjonalnych u uczniów; - problemy rodzinne generujące sytuacje trudne; - papierosy, e-papierosy, alkohol, cyberprzemoc; - zbyt małe zainteresowanie niektórych rodziców postępami w nauce ich dzieci; - niekorzystne wskaźniki demograficzne; - rosnąca dysproporcja zamożności rodzin; - zbyt tania tolerancja niektórych rodziców wobec zagrożeń społecznych oraz nieodpowiednich zachowań ich dzieci w szkole i poza nią; - łatwy dostęp do środków energetyzujących, papierosów, e-papierosów i alkoholu; - brak bezpiecznego parkingu.

Przed opracowaniem programu rozpoznano potrzeby wszystkich grup społeczności szkolnej. Przeanalizowano sytuację wychowawczą szkoły i wzięto pod uwagę następujące elementy:

- **sukcesy wychowawcze** (statystyki szkolne, przypadki indywidualne);
- **porażki wychowawcze** (statystyki szkolne, przypadki indywidualne);
- **skuteczne i nieskuteczne metody wychowawcze stosowane przez pracowników szkoły;**
- **potrzeby uczniów, ich oczekiwania** – na podstawie ankiet oraz informacji uzyskanych przez wychowawców klas;
- **potrzeby rodziców** – na podstawie ankiet oraz informacji uzyskanych przez wychowawców klas;
- **potrzeby rozwojowe nauczycieli** (określenie atutów i ograniczeń, indywidualnych potrzeb rozwojowych, będących podstawą do opracowania planów doskonalenia dla całej rady pedagogicznej);
- **źródła zewnętrznego wsparcia wychowawczego.**

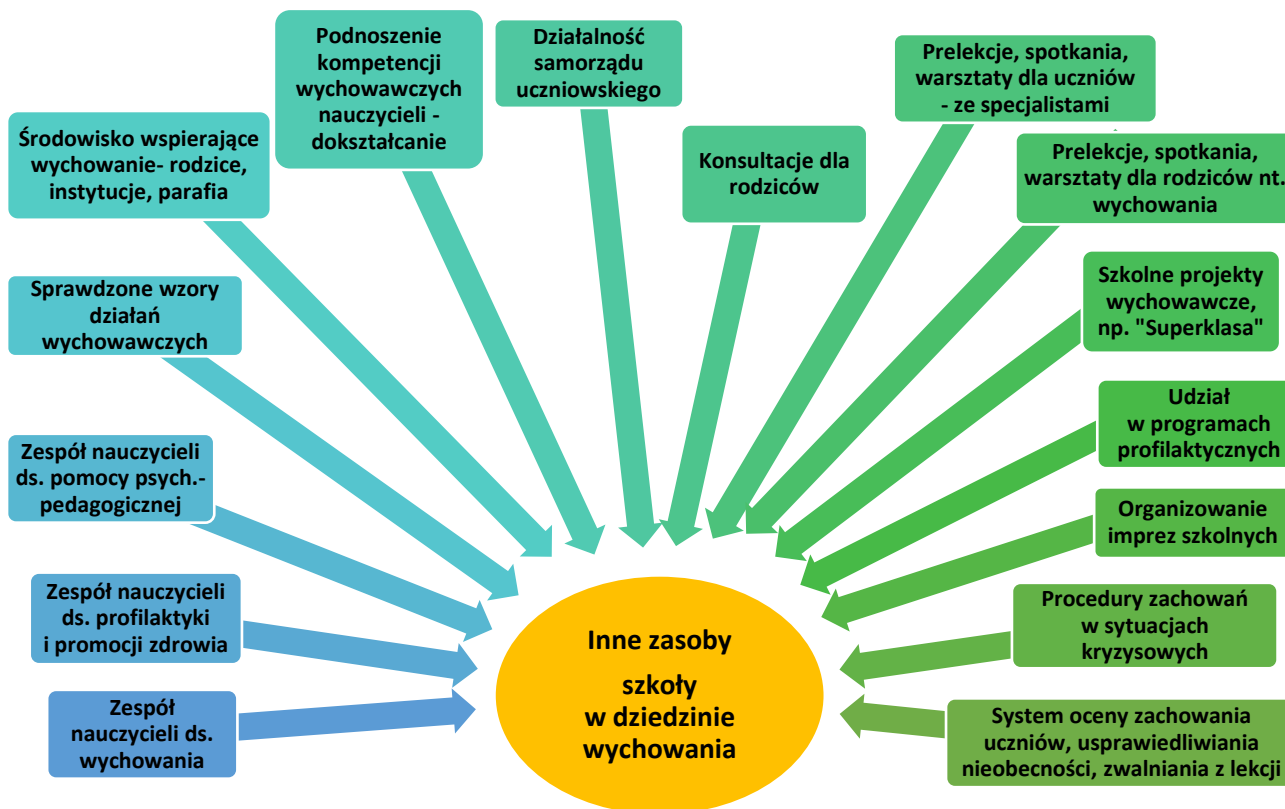
Zbadano zasoby szkoły, a także oczekiwania rodziców i uczniów, dokonano również diagnozy sytuacji dydaktyczno-wychowawczej szkoły przy użyciu:

- analizy wyników ankiet, dotyczących problematyki zachowań dezadaptacyjnych,

- obserwacji uczniów podczas obowiązkowych zajęć dydaktycznych jak i pozalekcyjnych, np. wycieczkach, w bibliotece szkolnej, na korytarzach w czasie przerw, na boiskach i hali sportowej itp.

Zebrany materiał rzeczowy posłużył jako podstawa do opracowania programu wychowawczego - profilaktycznego.

Inne zasoby Publicznej Szkoły Podstawowej w Czarnej w dziedzinie wychowania

III. Wartości szczególnie ważne dla społeczności szkolnej

Z punktu widzenia aksjologii „wartość to (...) wszystko, co cenne i godne pożądaniami, co stanowi cel dążeń ludzkich, co uważane jest za ważne oraz sprzyjające i w takiż sposób urzeczywistniane (...). Pod pojęciem wartości może ukrywać się zarówno ideał, jak i potrzeba, przeżycie czy po prostu cel”. Człowiek, by mógł się rozwijać, potrzebuje wartości. Nie można mówić o rozwoju bez zaspokajania potrzeb czy bez dążenia do wytyczonych celów. Dlatego nazywanie i uwzględnianie wartości w procesie wychowania wydaje się konieczne. Ustalone przez naszą społeczność szkolną wartości pozwoliły na stworzenie **wizji szkoły**, sprzyjającej wychowaniu w zgodzie z tymi wartościami. Stanowią one także podstawę dla opracowanej **sylwetki absolwenta szkoły**.

Poniższa tabela przedstawia hierarchię wartości badanych grup.

Hierarchia wartości uczniów i ich rodziców oraz nauczycieli i pracowników szkoły				
	Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Pracownicy szkoły
1.	rodzina	rodzina	zdrowie, przyjaźń, dobre relacje z innymi	zdrowie
2.	zdrowie	zdrowie	szczęście rodzinne	szczęście rodzinne
3.	przyjaźń	praca	szacunek ludzi	satysfakcja z pracy
4.	religia	szacunek	praca na rzecz innych, świadomość bycia potrzebnym	bycie sobą
5.	bycie sobą	religia	bycie sobą bycie sobą	szacunek ludzi
6.	szacunek	ojczyzna	satysfakcja z pracy	miłość
7.	wykształcenie	wykształcenie	wartości religijne	pomyślność ojczyzny
8.	rozrywka	przyjaźń	pomyślność ojczyzny, wykształcenie	praca na rzecz innych, świadomość bycia potrzebnym

IV. Misja i wizja szkoły

Misja Publicznej Szkoły Podstawowej	Wizja Publicznej Szkoły Podstawowej
<p>1. Misja Publicznej Szkoły Podstawowej jest zawarta w słowach: „Jesteśmy szkołą bezpieczną, atrakcyjną i przyjazną oraz dobrze przygotowującą do dalszej nauki i życia”.</p> <p>2. Szkoła:</p> <p>a) oferuje nauczanie przez wysoko wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną;</p> <p>b) współpracuje z uczniami i rodzicami na zasadzie partnerstwa;</p> <p>c) stwarza możliwości ciągłego rozwoju uczniom i nauczycielom;</p> <p>d) wspomaga rodziców w trudnym procesie wychowania;</p> <p>e) jest bezpieczna i przyjazna dla uczniów, rodziców i nauczycieli;</p> <p>f) nastawiona jest w swych działaniach na współpracę ze środowiskiem lokalnym.</p> <p>g) przygotowuje ucznia do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie i radzenia sobie z zagrożeniami współczesnej cywilizacji;</p> <p>h) dba o prawidłowy rozwój fizyczny uczniów i kształtuje postawy prozdrowotne;</p> <p>i) kształtuje proekologiczną i proeuropejską świadomość, rozwija samodzielność, pomysłowość i przedsiębiorczość;</p> <p>j) stwarza uczniom możliwość odniesienia sukcesu poprzez edukację adekwatną do współczesnych osiągnięć nauki i techniki oraz zapewnia wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów.</p>	<p>1. Szkoła:</p> <p>a) wspomaga rozwój każdego ucznia, na miarę jego potrzeb i możliwości;</p> <p>b) przygotowuje go do dalszego kształcenia poprzez przekazywanie niezbędnej wiedzy i rozwijanie kluczowych umiejętności uczniów, zgodnie z obowiązującą podstawą programową;</p> <p>c) stwarza właściwe warunki zrównoważonego rozwoju poprzez zaoferowanie uczniom dostępu do innowacyjnych zajęć dydaktycznych i pozalekcyjnych;</p> <p>d) szkoła w swojej działalności kieruje się uniwersalnymi wartościami etyczno - moralnymi;</p> <p>e) zapewnia jednolity system oddziaływań wychowawczych;</p> <p>f) wdraża do samodzielności i przedsiębiorczości;</p> <p>g) praca w niej ukierunkowana jest na wychowanie wartościowego człowieka, kształtowanie umiejętności przydatnych w życiu, rozwijanie indywidualnych zdolności i zainteresowań ucznia;</p> <p>h) szkoła przygotowuje uczniów do samokształcenia i umiejętnego korzystania z dóbr kultury, techniki i zasobów przyrody;</p> <p>j) kultywuje tradycje narodowe, regionalne i szkolne;</p> <p>k) promuje zdrowy i aktywny styl życia oraz postawy proekologiczne, jest szkołą przyjazną i otwartą na potrzeby rodziców i środowiska.</p>

V. Oczekiwana sylwetka absolwenta

Sylwetka absolwenta Publicznej Szkoły Podstawowej w Czarnej

1. Absolwent Publicznej Szkoły Podstawowej w Czarnej w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania po dziewięcioletnim (1 rok w oddziale przedszkolnym i 8 lat w szkole podstawowej) procesie wychowawczym będzie:

- znał siebie, mocne i słabe strony swojego charakteru;
- wiedział, jakie są jego aspiracje życiowe;
- umiał współdziałać w grupie;
- umiał kreatywnie myśleć i twórczo działać;
- umiał być asertywnym;
- przygotowany do życia w rodzinie i społeczeństwie;
- świadomy życiowej użyteczności zdobytej wiedzy i umiejętności przedmiotowych;
- dobrze przygotowany do dalszego kształcenia;
- znał historię, kulturę oraz tradycje swojego regionu i kraju;

- j) rozwijał swoje talenty;
- k) przejawiał zaangażowanie społeczne;
- l) prezentował postawy proekologiczne;
- m) wrażliwy na piękno środowiska naturalnego i będzie rozumiał zależność stanu środowiska od działań człowieka;
- n) interesował się sprawami szkolnymi;
- o) krytycznie odbierał informacje przekazywane przez środki masowego przekazu i właściwie je interpretował;
- p) posiadał nawyki higieniczne, promował zdrowy styl życia;
- r) znał zasady dobrego wychowania;
- s) rozpoznawał zagrożenia i umiejętnie na nie reagował;
- t) szanował godność własną i drugiego człowieka.

VI. Tradycje szkolne - ceremoniał oraz kalendarz świąt, uroczystości i zwyczajów

Ceremoniał szkolny

1. Ceremoniał szkolny stanowi integralną część tradycji szkolnych, w skład których wchodzi kalendarz zwyczajów, świąt i uroczystości szkolnych. Jest integralną częścią szkolnego programu profilaktyczno - wychowawczego.
2. Do najważniejszych symboli szkolnych należą:
 - a) logo szkoły;
 - b) sztandar szkoły.
3. Logo jest znakiem rozpoznawczym naszej szkoły. Uczniowie są zobowiązani do szanowania symboli szkoły.
4. Uczniowie mają obowiązek uczestniczyć w uroczystościach szkolnych, organizowanych według kalendarza imprez.
5. Ceremoniałem szkolnym objęte są następujące święta państwowe i imprezy w szkole:
 - a) uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego;
 - b) akademia z okazji rocznicy wybuchu II wojny światowej;
 - c) akademia z okazji Dnia Komisji Edukacji Narodowej;
 - d) ślubowanie uczniów klas pierwszych;
 - e) akademia poświęcona rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę;
 - f) wigilijne spotkania klasowe i jasełka szkolne;
 - g) podsumowanie osiągnięć uczniów w I semestrze;
 - h) akademia z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja;
 - i) pożegnanie absolwentów szkoły podstawowej;
 - j) uroczyste zakończenie roku szkolnego.
6. Uświetnianie ważnych szkolnych i państwowych uroczystości obecnością sztandaru oraz odśpiewaniem hymnu państwowego.
7. **Poczet sztandarowy:**
 - a) składa się z wytypowanych przez nauczyciela trojga uczniów, którzy cieszą się dobrą opinią;
 - b) strój członków pocztu sztandarowego: u hufcowego czarny bądź granatowy garnitur, biała koszula i krawat, natomiast u dziewcząt granatowe bądź czarne spódnice i białe bluzki z długim rękawem, ponadto osoby te mają biało-czerwone szarfy;
 - c) poczet sztandarowy uświetnia swą obecnością najważniejsze uroczystości szkolne oraz reprezentuje szkołę na uroczystościach lokalnych i międzyszkolnych, na zaproszenie odpowiednich władz;
 - d) porządek uroczystości szkolnych z udziałem pocztu sztandarowego przedstawia się następująco:
 - wprowadzenie sztandaru szkolnego,

- odśpiewanie hymnu państwowego,
- część oficjalna,
- wyprowadzenie sztandaru szkolnego,
- część artystyczna;

e) podczas wprowadzania i wyprowadzania sztandaru szkolnego oraz podczas śpiewania hymnu uczniowie stoją na baczność.

8. Podczas uroczystości ślubowania klas pierwszych szkoły podstawowej, dyrektor szkoły odczytuje rotę ślubowania, a uczniowie powtarzają za nim słowo „ślubujemy”, stojąc z dłonią uniesioną w geście ślubowania. Sztandar szkolny również przyjmuje pozycję „do ślubowania”.

9. Rota ślubowania – szkoła podstawowa:

„Ślubuję być dobrym Polakiem. Dbać o dobre imię swojej klasy i szkoły. Będę uczyć się w szkole, jak kochać ojczyznę, jak dla niej pracować, kiedy urosnę. Będę się starać być dobrym kolegą, a swym zachowaniem i nauką sprawiać radość rodzicom i nauczycielom.”

Kalendarz świąt, uroczystości i zwyczajów

Tradycje szkolne – kręgi tematyczne	Rodzaj zwyczaju, święta lub uroczystości szkolnej
stałe	1. Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego. 2. Wybór samorządów klasowych i samorządu uczniowskiego. 3. Dzień bez pytania - 1 raz w miesiącu (szczegóły akcji opracowuje SU). 4. Prowadzenie kroniki szkolnej. 5. Pasowanie na ucznia I klasy szkoły podstawowej oraz na czytelnika. 6. Dzień Edukacji Narodowej – uroczysta akademie. 7. Wyjazd klas VI do Muzeum Regionalnego w Dębicy. 8. Wyjazd klas VII do Muzeum Narodowego w Krakowie. 9. Wyjazd klas VIII do Muzeum w Oświęcimiu. 10. Andrzejki – zabawa szkolna. 11. Zabawy karnawałowe. 12. Akcje charytatywne: np. „Góra Grosza”, „Poła Nadziei”. 13. Akcje ekologiczne, np. zbiórka zużytych baterii, nakrętek. 14. Apel podsumowujący osiągnięcia uczniów w I semestrze. 15. Gminny Konkurs Ortograficzny lub Matematyczny dla klas II - III szkoły podstawowej. 16. Spotkania z absolwentami szkoły - doradztwo zawodowe. 17. Pożegnanie absolwentów szkoły podstawowej. 18. Imprezy integrujące społeczność szkolną i lokalną (np. Dzień Dziecka, Piknik Rodzinny, itp.) 19. Uroczyste zakończenie roku szkolnego - podsumowanie pracy szkoły.
historyczne	1. Rocznica wybuchu II wojny światowej - uroczysta akademie. 2. Rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości - uroczysta akademie. 3. Rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja - uroczysta akademie.
kalendarzowe	1. Poczta walentynkowa - akcja samorządu uczniowskiego. 2. Pierwszy dzień wiosny - impreza szkolna. 3. Dzień Ziemi - Gminny Sejmik Ekologiczny.
religijne	1. Tradycje bożonarodzeniowe – konkursy na stroik, kartkę świąteczną, szopkę bożonarodzeniową. 2. Klasowe spotkania wigilijne. 3. Szkolne jasełka. 4. Rekolekcje wielkopostne. 5. Tradycje wielkanocne - konkursy plastyczne.
rodzinne	1. Dzień Babci i Dziadka – przygotowany przez najmłodszych. 2. Piknik Rodzinny.
lokalne	1. Udział w akcji ekologicznej i imprezie integracyjnej „Sprzątanie świata

	<p>2. Dzień Edukacji Narodowej - życzenia dla emerytowanych nauczycieli i niepedagogicznych pracowników szkoły - akcja SU.</p> <p>3. Sprzątanie cmentarza wojskowego.</p> <p>4. Składanie życzeń z okazji świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku przedstawicielom lokalnych instytucji oraz emerytowanym nauczycielom i niepedagogicznym pracownikom szkoły - akcja SU.</p> <p>5. Organizacja gm., powiat., woj. lub ogólnopol. etapów Ligi Mistrzów BRD.</p>
--	--

VII. Cele ogólne

Różnorodność potrzeb i problemów uczniów wymaga od szkoły sformułowania celów ogólnych (strategicznych), będących podstawą organizowania procesu wychowawczego. W programie wychowawczo-profilaktycznym „**Życie – moja pasja**” zostały one sformułowane z uwzględnieniem czterech aspektów: wspomaganie, kształtowania sposobu myślenia i postaw, profilaktyki zachowań ryzykownych oraz korygowania deficytów i urazów.

Aspekty wychowania (klasyfikacja według psychologów - Tomasza Garstki oraz Moniki Jaroszewskiej – Łaś)	Cele ogólne szkolnego programu wychowawczego-profilaktycznego
1. Wspomaganie rozumiane jako zaspokajanie potrzeb rozwojowych uczniów.	1. Wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze: fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej.
2. Kształtowanie sposobu myślenia i postaw.	1. Kształcenie umiejętności rozpoznawania wartości moralnych oraz dokonywania hierarchizacji tych wartości. 2. Wspieranie rodziny w wychowaniu dzieci i młodzieży w zgodzie z nadrzędnymi wartościami moralnymi, z uwzględnieniem specyfiki w zakresie poziomu dojrzałości i indywidualnych możliwości.
3. Zapobieganie zachowaniom ryzykownym.	1. Zapobieganie zachowaniom ryzykownym u dzieci i młodzieży poprzez diagnozowanie zagrożeń. 2. Dostarczanie uczniom i ich rodzicom rzetelnych informacji na temat różnego rodzaju zagrożeń oraz sposobów rozwiązywania problemów z nimi związanych. 3. Realizowanie działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej i selektywnej.
4. Korygowanie deficytów i urazów.	1. Diagnozowanie deficytów w celu zapobiegania zaburzeniom zachowania. 2. Kierowanie się w pracy z uczniem zaleceniami poradni psychologiczno - pedagogicznej i innych poradni specjalistycznych 3. Rozwijanie różnorodnych zainteresowań oraz zachęcanie uczniów do popularyzowania zdrowego stylu życia w swoim najbliższym otoczeniu. 4. Integrowanie społeczności szkolnej.

VIII. Cele szczegółowe

1. Działalność wychowawcza w szkole:

a) w sferze fizycznej:

- poszerzanie wiedzy ucznia oraz doskonalenie jego umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia;
- podejmowanie działań prozdrowotnych;
- współpraca z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy

prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;

b) w sferze psychicznej:

- budowanie równowagi i harmonii psychicznej;
- kształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi;
- kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięciu właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole;

c) w sferze społecznej:

- wprowadzanie zasad regulujących zachowania;
- wpajanie uczniom zasad kultury osobistej, właściwego zachowania się w szkole i poza nią;
- integrowanie zespołów klasowych;
- tworzenie warunków do pracy samorządu uczniowskiego;
- mobilizowanie do podejmowania różnorodnych inicjatyw w ramach pracy zespołowej;
- kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- pomoc uczniom w rozwiązywaniu problemów, wspieranie w sytuacjach kryzysowych, skierowana zarówno do grup jak i do jednostek.
- budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych, relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków;
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
- rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej oraz zaangażowania w działalność takich podmiotów, jak: organizacje pozarządowe (w tym organizacje harcerskie), a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie oświaty i wychowania;
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych;
- ujednolicanie działań wychowawczych szkoły i środowiska rodzinnego;

d) w sferze aksjologicznej:

- budowanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia;
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- kształtowanie i pielęgnowanie poczucia tożsamości narodowej oraz poszanowania polskiego dziedzictwa kulturowego;
- budowanie szacunku do symboli szkolnych, narodowych i europejskich;

2. Działalność edukacyjna w szkole:

- a) odpowiednie przygotowanie uczniów do nauki na wyższym etapie edukacyjnym;
- b) stałe poszerzanie oraz ugruntowywanie wiedzy i umiejętności u uczniów, a także wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców w zakresie promocji zdrowia i zdrowego stylu życia;
- c) dostarczanie fachowej wiedzy i kształcenie umiejętności uczniów w zakresie skutecznego uczenia się;
- d) wdrażanie uczniów do samokształcenia;
- e) kształtowanie u uczniów motywacji do zdobywania wiedzy i umiejętności;
- f) mobilizowanie uczniów do nieustannego wszechstronnego rozwoju dla dobra osobistego i publicznego;
- g) rozwijanie potencjałów i możliwości dzieci i młodzieży;
- h) organizowanie wycieczek, zajęć pozalekcyjnych służących rozwijaniu zainteresowań uczniów;

- i) mobilizowanie uczniów do realizacji projektów edukacyjnych oraz podejmowania różnego rodzaju inicjatyw na rzecz własnego rozwoju;
- j) prowadzenie doradztwa zawodowego;
- k) uwzględnianie przez nauczycieli w tematyce swojego przedmiotu zagadnień wychowawczych;
- l) poszerzenie wiedzy rodziców (lub opiekunów), nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju oraz zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;
- ł) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków;
- m) poznawanie przez uczniów mocnych i słabych stron swojego charakteru;
- n) kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
- o) kształtowanie krytycznego myślenia;
- p) wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- r) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej;
- s) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków i substancji odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego;
- t) przygotowanie uczniów do uczestnictwa w kulturze;
- u) kształtowanie postaw proekologicznych.

3. Działalność informacyjna w szkole:

- a) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji odurzających oraz uzależniających;
- b) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków i substancji odurzających oraz uzależniających;
- c) przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- d) informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

4. Działalność profilaktyczna w szkole:

- a) diagnozowanie zagrożeń;
- b) analizowanie konsekwencji niepożądanych zachowań dla jednostki i grupy;
- c) w przypadku profilaktyki uniwersalnej:
 - wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji odurzających oraz uzależniających;
- d) w przypadku profilaktyki selektywnej:
 - wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
- e) w przypadku profilaktyki wskazującej:
 - wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji psychotropowych, lub wyeliminowanie występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia;
- f) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych

- i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych;
- g) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej i pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, a w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
 - h) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji odurzających oraz uzależniających przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
 - i) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych;
 - j) włączanie w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji szkodliwych;
 - k) współpraca z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
 - l) zapobieganie aktom dyskryminacji.

IX. Metody i formy pracy

1. Metody pracy:

- a) metody aktywizujące: projektów, zabawy integracyjne, scenki rodzajowe, dramy, burze mózgów, scenki rodzajowe, metaplan, improwizacje, inscenizacje, gry i zabawy, kula śniegowa, dyskusje na forum grupy, zespołu klasowego, drzewko decyzyjne, debata, dyskusje na forum grupy itp.;
- b) metody rozwijające twórcze myślenie;
- c) psychozabawa;
- d) pogadanka;
- e) prelekcja;
- f) twórczość plastyczna, techniczna i artystyczna;
- g) gry symulacyjne;
- h) gry decyzyjne;
- i) uczenie się przez działanie;
- j) obserwacja, pokaz;
- k) gry planszowe.

2. Formy pracy:

- a) praca z całym zespołem klasowym;
- b) praca w grupach;
- c) praca indywidualna;
- d) wykłady interaktywne;
- e) warsztaty;
- f) spektakl teatralny;
- g) lekcje muzealne;
- h) zajęcia rewalidacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne i inne o charakterze terapeutycznym;
- i) koła zainteresowań, zajęcia rozwijające uzdolnienia;
- j) happeningi;
- k) imprezy szkolne, środowiskowe;
- l) konkursy.

X. Czynniki chroniące i czynniki ryzyka

1. Czynniki chroniące:

- a) kochająca, szczęśliwa i wspierająca rodzina;
- b) silna więź emocjonalna z rodzicami;

- c) pozytywne relacje z dorosłymi (posiadanie autorytetów);
- d) możliwość rozmowy z rodzicami, rodzeństwem, bliskimi, nauczycielem, wychowawcą, przyjaciółmi;
- e) zainteresowanie nauką szkolną i aspiracje edukacyjne;
- f) poszanowanie prawa, norm i wartości;
- g) regularne praktyki religijne;
- h) przynależność do pozytywnej grupy społecznej;
- i) empatia wobec drugiego człowieka;
- j) integrowanie zespołu klasowego przez wychowawcę;
- k) aktywne spędzanie czasu wolnego, rozwijanie swoich pasji, zainteresowań;
- l) dbanie o zdrowie swoje i innych;
- ł) odporność na stres;
- m) poczucie własnej wartości;
- n) umiejętność wykorzystywania wiedzy i umiejętności w rozwiązywaniu trudności;
- o) działalność w samorządzie szkolnym;
- p) zaangażowanie w wolontariat;
- a) działalność na rzecz środowiska lokalnego;
- b) samodyscyplina;
- c) świadomość konsekwencji własnych czynów.

1a. Wzmacnianie czynników chroniących:

- a) kształtowanie postaw odpowiedzialnych, społecznych i prozdrowotnych;
- b) rozwijanie postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji oraz wszelkiej dyskryminacji;
- c) wychowanie uczniów, ukierunkowane na kształtowanie postaw sprzyjających ich rozwojowi indywidualnemu i społecznemu;
- d) rozwijanie u uczniów postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi oraz umiejętności tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu;
- e) prowadzenie działań mających na celu integrację uczniów;
- f) oferowanie urozmaiconych propozycji zajęć pozalekcyjnych;
- g) podejmowanie współpracy ze środowiskiem rodzinnym - konsultacje dla rodziców;
- h) dbanie o tradycję w szkole;
- i) kształtowanie umiejętności radzenia sobie w trudnych i niebezpiecznych sytuacjach, a także zapobiegania ich powstaniu;
- j) budowanie poczucia własnej wartości i wiary w siebie oraz akceptacji innych rozpoznawanie możliwości rozwojowych wychowanków oraz podejmowanie wczesnej interwencji specjalistycznej w przypadku dzieci wymagających wsparcia specjalistów;
- k) ograniczenie i likwidowanie barier, które blokują prawidłowy rozwój;
- l) pełnienie przez nauczycieli dyżurów podczas przerw.

2. Czynniki ryzyka:

- a) brak więzi w rodzinie (konflikty, prezentowane przez rodziców zachowania dysfunkcyjne, niekonsekwencja lub brak dyscypliny wychowawczej);
- b) negatywne relacje ze znaczącymi osobami dorosłymi;
- c) niepowodzenia w nauce szkolnej i związany tym z faktem brak wiary we własne siły;
- d) odrzucenie powszechnie obowiązujących norm i wartości;
- e) buntowniczość, zachowania aspołeczne;
- f) przynależność do negatywnej grupy, uleganie presji rówieśniczej;
- g) angażowanie się w zachowania ryzykowne: łamanie obowiązujących norm, kłamstwa, kradzieże, wandalizm, wulgaryzmy, wagary, konflikty z prawem, nałogi itp.;
- h) lęk przed brakiem akceptacji;
- i) izolacja;
- j) przedwczesna inicjacja seksualna;
- k) Internet – zbyt długie przebywanie w rzeczywistości wirtualnej;
- l) „niezdrowa” rywalizacja;
- ł) brak asertywności;

- m) agresja;
- n) wysoki poziom stresu związanego z wymaganiami stawianymi przez szkołę, rodziców, życie;
- o) zaburzenia osobowości.

2a. Eliminacja czynników ryzyka:

- a) przeciwdziałanie agresji i przemocy na terenie szkoły;
- b) przeciwdziałanie uzależnieniom w szkole;
- c) ochrona zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży;
- d) wspomaganie dziecka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- e) ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- f) inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

XI. Prawa i obowiązki rodziców

Prawa i obowiązki rodziców na podstawie Europejskiej Karty Praw i Obowiązków Rodziców.

Prawa rodziców	Obowiązki rodziców
1. Rodzice mają prawo do wychowywania swoich dzieci w duchu tolerancji i zrozumienia dla innych, bez dyskryminacji wynikającej z koloru skóry, rasy, narodowości, wyznania, płci oraz pozycji ekonomicznej.	1. Rodzice mają obowiązek wychowywać swoje dzieci w duchu odpowiedzialności za siebie i za cały ludzki świat.
2. Rodzice mają prawo do uznania ich prymatu jako „pierwszych nauczycieli” swoich dzieci.	2. Rodzice mają obowiązek wychowywać swoje dzieci w sposób odpowiedzialny i nie zaniedbywać ich.
3. Rodzice mają prawo do pełnego dostępu do formalnego systemu edukacji dla swoich dzieci z uwzględnieniem ich potrzeb, możliwości i osiągnięć.	3. Rodzice mają obowiązek zaangażowania się jako partnerzy w nauczaniu ich dzieci w szkole.
4. Rodzice mają prawo dostępu do wszelkich informacji o instytucjach oświatowych, które mogą dotyczyć ich dzieci.	4. Rodzice mają obowiązek przekazywania wszelkich informacji szkołom, do których uczęszczają ich dzieci, informacji dotyczących możliwości osiągnięcia wspólnych, (tj. domu i szkoły) celów edukacyjnych.
5. Rodzice mają prawo wyboru takiej drogi edukacji dla swoich dzieci, która jest najbliższa ich przekonaniom i wartościom uznawanym za najważniejsze dla rozwoju ich dzieci.	5. Rodzice mają obowiązek dokonania świadomego wyboru drogi edukacyjnej, jaką ich dzieci powinny zmierzać.
6. Rodzice mają prawo domagania się od formalnego systemu edukacji tego, aby ich dzieci osiągnęły wiedzę duchową i kulturową.	6. Rodzice mają obowiązek wychowywać swoje dzieci w poszanowaniu i akceptowaniu innych ludzi i ich przekonań.
7. Rodzice mają prawo wpływać na politykę oświatową realizowaną w szkołach ich dzieci.	7. Rodzice mają obowiązek osobiście włączać się w życie szkół ich dzieci i stanowić istotną część społeczności lokalnej.
8. Rodzice i ich stowarzyszenia mają prawo wydawania opinii i przeprowadzania konsultacji z władzami odpowiedzialnymi za edukację na wszystkich poziomach ich struktur.	8. Rodzice mają obowiązek tworzyć demokratyczne, reprezentatywne organizacje na wszystkich poziomach. Organizacje te będą reprezentowały rodziców i ich interesy.
9. Rodzice mają prawo do pomocy materialnej ze strony władz publicznych, eliminującej wszelkie bariery finansowe, które mogłyby utrudnić dostęp ich dzieci do edukacji.	9. Rodzice mają obowiązek poświęcać swój czas i uwagę swoim dzieciom i ich szkołom, tak aby wzmocnić ich wysiłki skierowane na osiągnięcie określonych celów nauczania.
10. Rodzice mają prawo żądać od odpowiedzialnych władz publicznych wysokiej jakości usługi edukacyjnej.	10. Rodzice mają obowiązek poznać siebie nawzajem, współpracować ze sobą i doskonalić swoje umiejętności „pierwszych nauczycieli” i partnerów w kontakcie: szkoła – dom.

XII. Opis powinności wychowawcy klasowego

Obowiązki wychowawcy klasowego	Szczegółowy opis powinności wychowawcy klasowego
I. Opracowywanie planu wychowawczego dla klasy na dany rok szkolny.	1. Na początku każdego roku szkolnego wychowawca opracowuje roczny plan wychowawczy dla swojej klasy na podstawie programu profilaktyczno-wychowawczego szkoły na dany rok szkolny a także planu samorządu uczniowskiego.
	2. Wychowawca uwzględnia w swoim rocznym planie wychowawczym wnioski do pracy z poprzedniego roku szkolnego, zawarte w dokumentacji przebiegu nauczania i wychowania.
II. Prowadzenie zajęć wychowawczych z uczniami.	1. Wychowawca klasy prowadzi zajęcia z uczniami w ramach godziny do dyspozycji wychowawcy klasy na podstawie opracowanego planu pracy.
	2. Otacza opieką wszystkich wychowanków i tworzy w klasie atmosferę życzliwości i zaufania.
	3. Mobilizuje uczniów do nieustannego wszechstronnego rozwoju dla dobra osobistego i publicznego.
	4. Pomaga uczniom w budowaniu obrazu własnej osoby na podstawie rzetelnej samooceny.
	5. Pomaga w rozwiązywaniu problemów uczniów.
	6. Kształci umiejętność pracy uczniów w grupie.
	7. Rozwija wrażliwość estetyczną uczniów, zapewniając im kontakt z kulturą i sztuką.
	8. Zachęca do dbania o zdrowie, kształci postawy prozdrowotne uczniów.
	9. Prowadzi działania profilaktyczne.
	10. Przeciwdziała przejawom agresji wśród uczniów.
	11. Integruje zespół klasowy poprzez m.in. organizowanie imprez klasowych, wyjazdów, wycieczek, zabaw.
	12. Kształci patriotyczne postawy dzieci i młodzieży.
	13. Inspiruje uczniów do aktywnego spędzania wolnego czasu, do rozwijania zainteresowań i pasji.
	14. Zachęca do podejmowania działań na rzecz szkoły i środowiska lokalnego.
	15. Diagnostyka zagrożeń i zapobiega zachowaniom ryzykownym wśród dzieci i młodzieży.
	16. Wspiera uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych.
	17. Zapobiega aktom dyskryminacji.
III. Prowadzenie działalności informacyjnej skierowanej do ucz. i ich rodziców (lub opiekunów), zebrani i konsultacji z rodz.	1. Na początku każdego roku szkolnego wychowawca klasy informuje uczniów i ich rodziców (lub opiekunów) o kryteriach oceniania zachowania.
	2. Na początku każdego roku szkolnego wychowawca klasy informuje uczniów i ich rodziców (lub opiekunów) o warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.
	3. Na początku każdego roku szkolnego wychowawca klasy informuje uczniów i ich rodziców (lub opiekunów) o skutkach ustalenia uczniowi nagannej rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.
	4. Na początku każdego roku szkolnego wychowawca klasy informuje uczniów i ich rodziców (lub opiekunów) o objęciu ucznia pomocą psychologiczną – pedagogiczną oraz o formach udzielanej przez szkołę pomocy.
	5. Wychowawca klasy VIII informuje rodziców o sprawach związanych z planowaniem dalszego kształcenia i kariery zawodowej w ramach prowadzonego w szkole doradztwa zawodowego.
	6. Wychowawcy klas VIII informują uczniów oraz ich rodziców (lub opiekunów) o zasadach organizacji sprawdzianów.
	7. Przekazuje uczniom informacje na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
	8. Informuje uczniów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia narkomania, a także łamania prawa przez uczniów.
	9. Dostarcza rodzicom (lub opiekunom) informacji na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych

	z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji odurzających oraz uzależniających.
	10. Udostępnia rodzicom (lub opiekunom) informacje o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków i substancji odurzających oraz uzależniających.
	11. Przekazuje rodzicom (lub opiekunom) informacje na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
	12. Informuje rodziców (lub opiekunów) o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania.
	13. Kontaktuje się z rodzicami uczniów podczas zebrań, konsultacji, telefonicznie, pisemnie w celach omówienia ich osiągnięć oraz ewentualnych problemów wychowawczych, zdrowotnych.
	14. Prowadzi dokumentację: m.in. dziennik, statystykę dotyczącą oceniania, frekwencji, usprawiedliwień nieobecności uczniów na zajęciach oraz ich zwolnień z lekcji przez rodziców, gromadzi zgody rodziców na udostępnianie danych osobowych i wizerunku ucznia w celach szkolnych, wypełnia arkusze ocen, świadectwa.
	15. Przekazuje uczniom i rodzicom informacje na temat procedury postępowania w przypadku wysokiej absencji uczniów na zajęciach szkolnych.
	16. Przygotowuje na zebrania rady pedagogicznej sprawozdanie ze swojej działalności wychowawczej.
IV. Ocena zachowania uczniów.	1. Wychowawca klasy ustala śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania ucznia po zasięgnięciu opinii nauczycieli, uczniów danej klasy oraz ocenianego ucznia.
V. Organizowanie pomocy psych. – pedagogicznej dla ucznia.	1. Wychowawca inicjuje pomoc psychologiczno – pedagogiczną dla ucznia na podstawie opinii lub orzeczeń poradni psych. – pedagogicznej albo wskazań nauczycieli: <ul style="list-style-type: none"> a) informuje innych nauczycieli o potrzebie objęcia ucznia pomocą; b) ustala harmonogram i formy udzielanej pomocy (np. zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, zajęcia w ramach terapii pedagogicznej, zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, zajęcia rozwijające uzdolnienia), wymiar godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane; c) współpracuje z poradnią psychologiczno – pedagogiczną oraz innymi poradniami specjalistycznymi; d) współpracuje z pedagogiem szkolnym; e) informuje ucznia o formach pomocy i wymiarze godzin przyznanych mu zajęć; f) współpracuje z rodzicami (lub opiekunami) ucznia w wyżej wymienionym zakresie.

Wychowawcą jest każdy pracownik pedagogiczny szkoły, który stara się budować prawidłowe relacje z uczniami.

XIII. Działalność profilaktyczna w szkole

1. Założenia działalności profilaktycznej:

- a) aktywizacja i integracja uczniów przy realizacji wspólnych zamierzeń,
- b) rozwój aktywności uczniów poprzez udział w planowaniu, organizowaniu i przygotowaniu wydarzeń z życia szkoły: imprez klasowych, szkolnych, wycieczek, wyjazdów itp.
- c) podejmowanie działań na rzecz środowiska szkolnego poprzez udział w pracach zainicjowanych przez samorząd uczniowski, współorganizowanie imprez ogólnoszkolnych i charytatywnych,
- d) uwrażliwienie na dostrzeganie potrzeb innych dzieci i dorosłych,
- e) eliminacja zachowań agresywnych i dyskryminacyjnych,
- f) objęcie działaniami profilaktycznymi w zakresie zapobiegania narkomanii wszystkich uczniów i wychowanków,
- g) współpraca z rodzicami w zakresie rozpoznawania zagrożeń związanych z uzależnieniami i skutecznej interwencji,
- h) działania edukacyjne w środowisku szkolnym we współpracy ze środowiskiem lokalnym (policją, poradnią psychologiczno – pedagogiczną, ośrodkami d.s. uzależnień, lekarzami, psychologami, terapeutami) polegające na dostarczaniu podstawowych informacji na temat profilaktyki narkomanii,

- i) promocja szkoły poprzez udział w konkursach, prezentowanie dorobku na forum szkoły i w środowisku lokalnym,
- j) stworzenie warunków do rozwoju indywidualnych zainteresowań i uzdolnień uczniów,
- k) diagnozowanie potrzeb uczniów i wspieranie ich indywidualnych dążeń i aspiracji,
- l) monitorowanie zachowania i przeciwdziałanie przejawom niepożądanych zachowań,
- m) przeciwdziałania agresji i przemocy,
- n) wspieranie rozwoju społecznego dzieci 6 - letnich w grupach zerowych i klasach pierwszych,
- o) przygotowanie uczniów do przejścia na następny etap rozwoju (II i III etap edukacji, szkolnej),

W swoich działaniach będziemy dążyć przede wszystkim do kształtowania postaw prospołecznych wśród dzieci i młodzieży, podnoszenia u nich poczucia własnej wartości, poczucia odpowiedzialności za podejmowane decyzje, uczenia umiejętności asertywnego zachowania się w sytuacjach trudnych.

Rozpoznane potrzeby uczniów oraz problemy występujące w środowisku szkolnym, realizowane będą przez całą społeczność szkolną. Zadania zamieszczone w harmonogramie „Szkolnego Programu Profilaktyki” będą na bieżąco monitorowane w ramach nadzoru pedagogicznego. Uczniom zostanie zapewniona bieżąca pomoc psychologiczno-pedagogiczna na podstawie rozpoznanych potrzeb. W dalszym ciągu będziemy prowadzić zajęcia podnoszące kompetencje wychowawcze rodziców, współpracować z rodziną dziecka w procesie dydaktyczno -wychowawczym. Uczniowie będą wspierani przez nauczycieli i specjalistów w zakresie podniesienia swojej samooceny, uczenia umiejętności psychologicznych i społecznych, które pozwolą im lepiej radzić sobie ze stresem i budować dobre relacje z otoczeniem. Prowadzone będą przez nauczycieli i specjalistów zajęcia poświęcone oddziaływaniu mediów na młodego człowieka. W trakcie tych zajęć analizowane będą destrukcyjne wzorce medialne wywołujące niezadowolenie z własnego wyglądu, poczucie winy i wstydu.

2. Obszary działania:

Promocja zdrowia;

- Zdrowe, bezpieczne i przyjazne środowisko szkoły.
- Dostarczanie uczniom i rodzicom wiedzy na temat różnych aspektów zdrowia.
- Motywowanie uczniów do dbałości o higienę osobistą.
- Działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie chorobom zakaźnym.
- Promowanie wśród uczniów zdrowego odżywiania się.
- Szerzenie wiedzy na temat wpływu środowiska na zdrowie i życie człowieka.
- Kształtowanie „zdrowej osobowości” pod względem emocjonalnym, psychicznym i społecznym.
- Działania mające na celu dbałość o właściwy rozwój fizyczny, kondycję i utrzymanie prawidłowej postawy ucznia.

Przystosowanie do życia społecznego dzieci i młodzieży;

- Rozwijanie zainteresowań uczniów.
- Budzenie pragnienia naśladowania pozytywnych cech autorytetów.
- Wywoływanie refleksji na temat własnej przyszłości.
- Informowanie uczniów o zmianach zachodzących w świecie.

Profilaktyka uzależnień

- Zapoznanie uczniów z rodzajami uzależnień występującymi we współczesnym świecie.
- Wyrabianie właściwych nawyków dotyczących spędzania czasu wolnego.
- Zapoznanie rodziców i nauczycieli z wiadomościami dotyczącymi uzależnień oraz z pierwszymi sygnałami wpływu substancji uzależniających na młodego człowieka- przeciwdziałanie używaniu substancji psychoaktywnych.
- Otoczenie opieką uczniów, u których występują zachowania ryzykowne.

Przeciwdziałanie przestępczości nieletnich

- Poznanie środowisk rodzinnych uczniów. Pomoc rodzinom dysfunkcyjnym i niewydolnym wychowawczo.
- Ograniczenie zjawiska wagarowania uczniów.
- Profilaktyka agresji i przemocy.
- Organizowanie różnych form spędzania wolnego czasu przez uczniów.
- Informacja o instytucjach, miejscach pomocy dla rodziców i uczniów z trudnościami;

Ochrona przed negatywnym wpływem mediów i sekt

- Zapoznanie uczniów z systemem ogólnoludzkich i chrześcijańskich wartości uznanych powszechnie w kulturze i tradycji.
- Kształtowanie u uczniów umiejętności segregowania i krytycznego odbioru informacji oraz wytworów kultury masowej.
- Przeciwdziałanie ujemnym wpływom masowego przekazu audiowizualnego.
- Zapoznanie z podstawowymi wiadomościami na temat sekt, przyczyn ich atrakcyjności i mechanizmów psychomanipulacji.

3. Zadania profilaktyczne nauczycieli:

- zwracanie podczas dyżurów szczególnej uwagi na miejsca tzw. podwyższonego ryzyka: toalety, schody, szatnie itp,
- informowanie na bieżąco wychowawców o niewłaściwym zachowaniu ich wychowanków zarówno przez nauczycieli dyżurujących jak pozostałych nauczycieli i pracowników szkoły,
- obserwacja zachowania uczniów w miejscach publicznych i zwracanie uwagi na przejawy agresji, palenia papierosów, spożywania alkoholu czy niszczenia mienia,
- wdrażanie do świadomego unikania zagrożeń oraz kształtowanie umiejętności odmawiania i negocjacji,
- natychmiastowa, zgodna ze Statutem Szkoły reakcja na przejawy agresji rówieśniczej, przemocy i zachowania dyskryminacyjne,
- dawanie przykładów odpowiedzialności, sumienności, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

4. Zadania profilaktyczne wychowawców klasowych:

- pomoc uczniom w rozwiązywaniu trudności życiowych i rodzinnych, uruchomienie akcji informacyjnej mającej na celu uświadomienie uczniom możliwości zwrócenia się z problemem do konkretnej osoby w szkole: wychowawcy, dyrektora szkoły,
- podnoszenie poziomu kultury osobistej uczniów – godziny wychowawcze dotyczące zachowania się w stosunku do rówieśników, osób dorosłych, w miejscach publicznych (kino, teatr, muzeum itp.),
- współpraca z rodziną – inicjowanie spotkań mających na celu omawianie problemów wysuwanych przez rodziców, np. wywiadówki profilaktyczne,
- realizacja programów profilaktycznych dotyczących palenia tytoniu, picia alkoholu oraz stosowania środków psychoaktywnych, przeciwdziałania agresji, rozwijania umiejętności interpersonalnych,
- wprowadzanie zajęć redukujących napięcie, relaksacyjnych, zajęć śródlekcyjnych,
- organizacja koleżeńskiej pomocy w nauce,
- kształtowanie postaw poszanowania mienia wspólnego, dbałości o estetykę klasy, szkoły i otoczenia,
- systematyczne informowanie rodziców o postępach w nauce i zachowaniu ich dzieci,
- pomoc w poznawaniu samego siebie i kształtowaniu pożądanego systemu wartości.

5. Zadania profilaktyczne rodziców:

Mając na uwadze, że wychowanie dzieci to główne zadanie rodziców, a nauczyciele wspierają ich w dziedzinie wychowania, ustalono następujące zadania profilaktyczne dla rodziców:

- a) każdy rodzic czuwa nad tym, aby jego dziecko wykazywało właściwą kulturę osobistą oraz sumiennie realizowało obowiązki szkolne,
- b) rodzice utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, a w razie potrzeby z dyrektorem /zastępcą dyrektora szkoły/ w celu zapobiegania niewłaściwym zachowaniom,
- c) rodzice biorą udział w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę mających na celu doskonalenie metod wychowawczych,
- d) rodzice uczniów sprawiających szczególne trudności wychowawcze winni kontaktować się ze szkołą w każdym przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązujących norm i zasad oraz wspólnie znajdować sposoby rozwiązywania problemów,

6. Pomoc dla uczniów, rodziców i nauczycieli:

- a) Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży - **116 111**. Służy on młodzieży i dzieciom potrzebującym wsparcia, opieki i ochrony. Zapewnia dzwoniącym możliwość wyrażania trosk, rozmawiania o sprawach dla nich ważnych oraz kontaktu w trudnych sytuacjach. Telefon prowadzi Fundacja Dzieci Niczyje. Linia jest dostępna codziennie w godzinach 12:00 – 22:00, pomoc online dostępna na www.116111.pl.
- b) Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawach bezpieczeństwa dzieci - **800 100 100**. Bezpłatna i anonimowa pomoc telefoniczna i online dla rodziców i nauczycieli, którzy potrzebują wsparcia i informacji w zakresie przeciwdziałania i pomocy dzieciom przeżywającym kłopoty i trudności wynikające z problemów i zachowań ryzykownych takich jak: agresja i przemoc w szkole, cyberprzemoc i zagrożenia związane z nowymi technologiami, wykorzystywanie seksualne, kontakt z substancjami psychoaktywnymi, uzależnienia, depresja, myśli samobójcze, zaburzenia odżywiania. Telefon prowadzi Fundacja Dzieci Niczyje. Linia dostępna od poniedziałku do piątku w godzinach 12:00 – 18:00, pomoc online dostępna pod adresem adrespomoc@800100100.pl
- c) Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka - **800 12 12 12**. Osoby poszukujące pomocy oraz informacji na temat dopalaczy mogą korzystać także z telefonu zaufania Rzecznika Praw Dziecka. Numer przeznaczony jest zarówno dla dzieci, jak i dorosłych, którzy chcą zgłosić problemy dzieci. Telefon jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.15 do 20.00. Po godzinie 20.00 oraz w dni wolne od pracy, każdy może przedstawić problem i zostawić numer kontaktowy. Pracownik telefonu zaufania oddzwoni następnego dnia.
- d) Jednolity numer alarmowy obowiązujący na terenie całej Unii Europejskiej – **112**.
- e) Ogólnopolski Antynarkotykowy Telefon Zaufania działający pod numerem **801 199 990**. Oferta Telefonu skierowana jest do osób z problemem narkomanii: osób nadużywających substancji psychoaktywnych, uzależnionych oraz ich bliskich. Do zakresu pomocy świadczonej przez pracowników infolinii należy udzielanie informacji na temat systemu leczenia i adresów konkretnych placówek, informowanie o przepisach prawnych związanych z narkomanią a przede wszystkim udzielanie porad i wsparcia psychologicznego. Telefon jest czynny codziennie w godzinach 16.00 – 21.00.
- f) Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „**Niebieska Linia**” - **801- 120- 002**. Udzielanie profesjonalnej pomocy osobom uwikłanym w przemoc w rodzinie - osobom doznającym przemocy, stosującym przemoc, świadkom przemocy, zarówno dorosłym, jak i dzieciom.
- g) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna **Dębica, ul. Parkowa 28. Telefon:14 670 24 60** Poradnia udziela pomocy psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej i rehabilitacyjnej dzieciom i młodzieży, ich rodzicom, nauczycielom i wychowawcom
- h) **Ośrodek Interwencji Kryzysowej** ul. Gawrzyłowska 31, 39- 200 Dębica. Tel. (0-14) 67 03 342, e-mail; oik@oik.debica.pl

XIV. Zadania i działania

Zadania i działania wychowawczo – profilaktyczne zostały zaplanowane do realizacji na podstawie:

- wniosków z ewaluacji programu wychowawczo – profilaktycznego przeprowadzonej w ubiegłym roku szkolnym;
- wyników nadzoru pedagogicznego;
- potrzeb środowiska szkolnego i lokalnego.

Z ww. analiz wynika, że w roku szkolnym 2023/2024 w dalszym ciągu należy podejmować działania służące:

1. przeciwdziałaniu agresji słownej,
2. kształtowaniu umiejętności społecznych oraz kultury zachowania,
3. zapobieganiu zagrożeniom i uzależnieniom płynącym z cyberprzestrzeni,
4. integracji i akceptacji w grupach rówieśniczych,
5. promowaniu idei wzajemnego wsparcia i szacunku,
6. zaspakajaniu potrzeb emocjonalnych uczniów,
7. zwiększeniu motywacji uczniów do udziału w różnorodnych formach aktywności proponowanych przez szkołę.

Zadania służące realizacji powyższych rekomendacji zostały ujęte w siedmiu blokach tematycznych:

Lp	Blok tematyczny – hasło przewodnie
I	„Naczelną wartością jest zdrowie i życie człowieka”
II	„Nie! Dla zachowań ryzykownych”
III	„Ojczyzna to nasze wspólne budowanie”
IV	„Ja i moja Rodzina”
V	„Ziemia nie obroni się sama”
VI	„Ja w grupie – rozwijanie umiejętności społecznych”
VII	„Uczymy się przez całe życie”

Działania dla rodziców i nauczycieli

Działania dla rodziców	Termin realizacji	Działania dla nauczycieli	Termin realizacji
Od marzenia do sukcesu. Motywacja do nauki – prelekcja psychologa.	IX	Szkolenie rady pedagogicznej przy współpracy z PCEN w Rzeszowie nt. „Jak motywować uczniów do nauki?”	Termin do ustalenia
Co zawierają energetyki i jak wpływają na zdrowie? – spotkanie z dietetykiem.	II	Co zawierają energetyki i jak wpływają na zdrowie? – spotkanie z dietetykiem.	II

Modelowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie zdrowego stylu życia – ulotka informacyjna zamieszczona na stronie szkoły.	XI	Modelowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie zdrowego stylu życia – ulotka informacyjna zamieszczona na stronie szkoły.	XI
Współpraca z rodzicami w zakresie rozpoznawania zagrożeń związanych z uzależnieniami i skutecznej interwencji – wg potrzeb.	cały rok	Wspieranie rozwoju psychicznego dziecka – prezentacja multimedialna zamieszczona na stronie szkoły.	X
Konsultacje specjalistyczne – wg potrzeb	cały rok	ADHD w pigułce – artykuł umieszczony na stronie szkoły w zakładce „pedagog i psycholog szkolny.”	XII
Wspieranie rozwoju psychicznego dziecka – prezentacja multimedialna zamieszczona na stronie szkoły.	X	AUTYZM w pigułce – artykuł umieszczony na stronie szkoły w zakładce „pedagog i psycholog szkolny”	I
ADHD w pigułce – artykuł umieszczony na stronie szkoły w zakładce „pedagog i psycholog szkolny”	XII	DYSLEKSJA w pigułce – artykuł umieszczony na stronie szkoły w zakładce „pedagog i psycholog szkolny”	II
AUTYZM w pigułce – artykuł umieszczony na stronie szkoły w zakładce „pedagog i psycholog szkolny”	I	ZABURZENIA OSOBOWOŚCI w pigułce – artykuł umieszczony na stronie szkoły w zakładce „pedagog i psycholog szkolny”	IV
DYSLEKSJA w pigułce – artykuł umieszczony na stronie szkoły w zakładce „pedagog i psycholog szkolny”	III	MUTYZM WYBIÓRCZY w pigułce – artykuł umieszczony na stronie szkoły w zakładce „pedagog i psycholog szkolny”	V
ZABURZENIA OSOBOWOŚCI w pigułce – artykuł umieszczony na stronie szkoły w zakładce „pedagog i psycholog szkolny”	IV		
MUTYZM WYBIÓRCZY w pigułce – artykuł umieszczony na stronie szkoły w zakładce „pedagog i psycholog szkolny”	V		

I. Hasło: Naczelną wartością jest zdrowie i życie człowieka

Zadania i działania		Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Sposób realizacji
1.	Spotkanie najmłodszych z policjantem – pogadanka nt. „Bezpiecznej drogi do szkoły”.	IX	pedagog, policja	
2	Tylko bez paniki – przeprowadzenie próbnej ewakuacja.	IX	Zbigniew Janus – członek zespołu ds. BHP, dyrekcja, jednostka straży pożarnej	
3	VII Jesienne zabieganie – biegowa impreza środowiskowa.	IX/X	M. Wulkowicz, J. Ostrenga, A. M – Ukowska, M. Kutrzuba	
4	Modelowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie zdrowego stylu życia (odżywianie, aktywność, higiena)	X	n-I biologii, pielęgniarka szkolna, trener personalny A. Wajda	spotkanie z trenerem nt. aktywności, właściwej postawy ciała; pielęgniarka higiena; n-I biologii odżywianie
5	Mistrz przepisów ruchu drogowego	IV	D. Charchut, J. Ostrenga	kl. IV – V quiz wiedzy
6	Wiem, co jem – zajęcia mające na celu promowanie zdrowego stylu życia w pracowni Laboratorium Przyszłości	cały rok	koordynator D. Charchut wychowawcy klas IV – VIII	zajęcia z wychowawcą
7	Bezpieczne ferie i wakacje – przypomnienie zasad bezpiecznego spędzania ferii zimowych i wakacji.	II i VI	wychowawcy klas, policja, pedagog	pogadanki podczas godz. wych.
8	Realizacja szkolnych projektów i programów: prozdrowotnych tj: „Program dla szkół”, „Moje dziecko idzie do szkoły”, „Trzymaj formę”, „Akademia Bezpiecznego Puchatka”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Zawsze razem”, „Radosny Uśmiech, Radosna Przyszłość”, „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”, innowacja pedagogiczna „Nazywam, rozpoznaję i akceptuję emocje”.	cały rok	wychowawcy klas, pielęgniarka szkolna, koordynatorzy, SANEPID w Dębicy	
9	Bieg charytatywny – współorganizowanie imprezy ze Stowarzyszeniem „Czarne Gryfy”.	VI	Koordinator: M. Pękala, M. Cygan, M. Bieszczad	

II. Hasło: Nie! Dla zachowań ryzykownych

Zadania i działania		Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Sposób realizacji
1.	Modelowanie skutecznych sposobów rozwiązywania sytuacji trudnych.	X/XI	wych. kl. IV – VIII	lekcje wychowawcze na temat porozumienia bez przemocy
2.	Kultura słowa na co dzień	IX	wych. kl. IV – VIII	- przeprowadzenie lekcji wychowawczych, pogadanek na temat używania zwrotów grzecznościowych; - przygotowanie gazetek w klasach, jak i na korytarzu szkolnym nt. dobrych manier
3.	Tydzień Psychoprofilaktyki (bezpieczny Internet, Smartfon, media społecznościowe, napoje energetyczne)	II	koordynator: pedagog, psycholog wychowawcy klas IV – VIII, n- I informatyki, policja, dietetyk, psycholog	pogadanki profilaktyczne nt. uzależnień od mediów społecznościowych – godz. wych; napoje energetyczne – spotkanie z dietetykiem; substancje psychoaktywne – spotkanie z policją, psychologiem
4.	Nie ma złych emocji, są tylko złe reakcje na nie	I semestr	pedagog i psycholog	godz. wych. jak radzić sobie z emocjami
5.	Jak radzić sobie ze stresem? – warsztaty profilaktyczne	I semestr	psycholog	godz. wych. nt. sposobów radzenia sobie ze stresem
6.	Zagrożenia związane z e – papierosami – profilaktyka uzależnień	II semestr	psycholog	pogadanki na godz. wych. o szkodliwości e – papierosów
7.	Międzynarodowy Dzień bez Przemocy (2X)	X	wych. kl. IV – VIII	wykonanie pracy klasowej w formie plakatu pt. „Stop Przemocy” 2.10 czerwony element stroju
8.	V Szkolny Dzień Życzliwości i Pozdrowień – obowiązkowy żółty element stroju, drzewo życzliwości (przypinamy karteczki z miłym słowem, pozdrowieniem)	XI	pedagog, psycholog, wychowawcy, SU	

III. Hasło: Ojczyzna to nasze wspólne budowanie

Zadania i działania	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Sposób realizacji
1. Uroczysta akademie upamiętniająca 84 rocznicę wybuchu II wojny światowej – rocznica tragicznego września 1939 r.	IX	M. Wilk, B. Ozga, K. Kajpust	
2. Dzień KEN – uroczyste obchody 250 rocznicy KEN	X	Z. Knych, B. Sasak, K. Kajpust, n- le historii	wykonanie okolicznościowych gazetek ściennych oraz przeprowadzenie lekcji historii poświęconej tej tematyce
3. Udział w akcji IPN-u np. BohaterOn itp. Oraz tych, którym patronuje MEiN np. „Szkoła do hymnu”	cały rok	Z. Knych, A. Para, R. Brzeska	
4. Rocznica odzyskania niepodległości przez Polskę – uroczysta akademie upamiętniająca rocznicę.	XI	A. Para, R. Brzeska, K. Kajpust	
5. Akademie z okazji Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 Maja	V	M. Kubicka, M. Hebda, K. Kajpust	
6. „Jeśli nie chcesz mojej zguby krokodyla daj mi luby” popołudnie z utworami Aleksandra Fredry	XI/XII	B. Ozga, Z. Knych, D. Charchut	scenki utworów Fredry
7. Szkolny Konkurs Pięknego Czytania	III	M. Jędrzejczyk, n – kl. I – III (K. Ciężadło, M. Bieszczad), n – le IV – VIII (n-le j.pol.)	na poziomach n – le wybierają test do czytania
8. Gminny konkurs ortograficzny dla klas 2 – 3	V	J. Róg, M. Mucha	
9. Lekcja muzealna – wyjazd do Muzeum Regionalnego w Dębicy lub Europejskiego Centrum Pamięci i Pojednania w Pustkowie.	I semestr	wychowawcy klasy VI	
10. Wyjazd do Muzeum Narodowego w Krakowie	I semestr	wychowawcy kl. VII	
11. Wyjazd do Miejsca Pamięci i Muzeum Auschwitz – Birkenau.	II semestr	wychowawca klas VIII	

IV. Hasło: **Moja rodzina**

Zadania i działania		Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Sposób realizacji
1.	Organizacja wigilijnych spotkań klasowych przy opłatku	XII	wychowawcy klas	
2.	Jasełka bożonarodzeniowe – ogólnoszkolne spotkanie przy choince całej społeczności szkolnej oraz zaproszonych gości, w tym rodziców.	XII	A.M – Ukowska, B. Petrykowska, M. Pękala, ks. Łukasz, K. Kajpust	
3.	Orszak Trzech Króli – włączenie się społeczności szkolnej w kultywowanie tradycji bożonarodzeniowych, udział w uroczystym orszaku	I	Koordynator: M. Pękala, B. Petrykowska, M. Bieszczad, ks. M. Krępa	
3.	Dzień Babci i Dziadka – uroczystość szkolna z udziałem babci i dziadków.	I	M. Mikosz, S. Stalec	
4.	Piknik Rodzinny – udział w organizacji Gminnego Dnia Dziecka – imprezy i zabawy integrujące zespoły klasowe.	2 VI	koordynatorzy: M. Pękala, R. Brzeska, J. Ostrenga; zespół wychowawczy, wych. kl. 0 – VIII	

V. Hasło: **Ziemia nie obroni się sama**

Zadania i działania		Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Sposób realizacji
1.	Sprzątanie świata – udział w ogólnopolskiej akcji ekologicznej.	IX – X	wychowawcy klas I – VIII, SU	
2.	Całoroczna zbiórka zużytych baterii i akumulatorów. Udział w ogólnopolskim programie; „Zbieraj baterie”.	cały rok	koordynator: opiekunowie SU, wych. klas I – VIII, SU	
3.	Całoroczna zbiórka plastikowych nakrętek	cały rok	Koordynator: E. K – Ćwiok, wych. klas I – VIII, SU	
4.	Mój kawałek świata – Eco wyzwania – kształtowanie postaw proekologicznych	VI	koordynator: pedagog	uczniowie biorący udział w tygodniowej akcji ekologicznej otrzymują pkt.
5.	Pierwszy dzień wiosny – gminny sejmik ekologiczny	21 III	A.M – Ukowska, A. Para, E. K – Ćwiok	uczestniczą tylko wybrani uczniowie

6.	Dzień Ziemi połączony z Dniem Geografa – każda klasa wybiera kraj europejski prezentując jego np. strój, kulturę, muzykę, zabytki	IV	koordynator: pedagog, A. Para, wych. kl.	wykorzystanie prezentacji krajów podczas Pikniku Rodzinnego (dodatkowo przekąski danego kraju).
----	---	----	--	---

VI. Hasło: Ja w grupie – rozwijanie umiejętności społecznych

Zadania i działania		Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Sposób realizacji
1.	Organizacja zabawy andrzejkowej i karnawałowej.	XI/II	wychowawcy klas 0 – III, SU (IV – VIII)	
2.	Wychowanie przez wolontariat – organizacja zbiórki zabawek i słodczy dla potrzebujących.	cały rok	SU, Caritas parafialny, Ewelina Kramarczyk – Ćwiok (klasy IV – VIII), Marta Lada (klasy 0 – III)	
3.	Działalność Szkolnego Klubu Wolontariatu. – (szczegółowe zadania zawarte zostały w planie pracy zespołu ds. wolontariatu).	cały rok	szkolny zespół ds. wolontariatu, SU, wychowawcy klas, Magdalena Łączak (WOŚP)	
4.	Działania integrujące zespół klasowy i społeczność szkolną np. ogniska klasowe, wycieczki, pikniki, rajdy, itp.	cały rok	wychowawcy klas 0 – VIII	
5.	Kampania wyborcza do samorządu szkoły: wybory samorządów klasowych, samorządu szkolnego poprzez stworzenie sztabu wyborczego. (Kampania wyborcza przygotowana przez każdą klasę dla swojego przedstawiciela (poniedziałek – czwartek kampania), powołanie dwuosobowej komisji wyborczej, piątek – wybory na kartach do głosowania poprzez wrzucanie do urny wyborczej dostępnej na korytarzu szkolnym. Każdy uczeń ma prawo do głosowania. Sporządzenie protokołu zawierającego: wyniki i frekwencję wyborczą i wywieszenie listy z wynikami w gablocie SU.)	IX	wychowawcy klas, SU	
6.	IV Noc Namiotów – impreza szkolna mająca na celu integrację zespołów klasowych.	VI	Marek Wulkowicz, K. Kajpust, M. Pękala, A. M – Ukowska	regulamin i harmonogram opracowują osoby odpowiedzialne
7.	Ślubuję... - uroczyste pasowanie na pierwszoklasistę.	X	wych. M. Lada, M. Cygan, K. Kajpust	

VII. Hasło: **Uczymy się przez całe życie**

Zadania i działania	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Sposób realizacji
1. „Mistrzowie nauki” – stała ekspozycja przedstawiająca uczniów osiągających najwyższe wyniki w nauce.	raz w semestrze	D. Charchut	
2. Spotkania z przedstawicielami szkół średnich – orientacja zawodowa.	V	dyrektor szkoły, zespół ds. doradztwa zawodowego	
3. Uroczystość pożegnanie klas VIII.	VI	wychowawcy klas VII/VIII	
4. Spotkanie z doradcami zawodowymi podczas Targów Szkolnych – wyjazd na targi edukacyjne połączony z warsztatami dla uczniów.	IV/V	wychowawcy klas VIII, zespół ds. doradztwa zawodowego	
5. Gminny konkurs językowy	II	M. Kubicka, M. Hebda, M. Pękala	konkurs dla VII – VIII
6. Światowy dzień tabliczki mnożenia (konkursy z tabliczką mnożenia, celem których będzie wyłonienie klasowych mistrzów; mistrzowie w kl. IV – VIII otrzymują 5 z matematyki)	X	n – le matematyki, wych. kl. II – III	n – le ucący w danej klasie matematyki przygotowują karty pracy, łamigłówki, zagadki itp.
7. „SP! Serce i Pomoc” – realizacja programu adaptacyjnego dla kl. IV	cały rok	wych. kl. IV, n – le ucący w kl. IV, pedagog, psycholog	
8. Realizacja zajęć z robotyki dla chętnych uczniów we współpracy ze Stowarzyszeniem Edu – Camp	cały rok	dyrektor, stowarzyszenie, rodzice	
9. Zaopiekuj się mną – pogadanki i warsztaty dotyczące adaptacji dla dzieci z oddziałów przedszkolnych	cały rok	wych. i n – le kl. 0, pedagog, psycholog, logopeda	
10. Zajęcia w Laboratorium Przyszłości (np. obsługa sprzętu audiowizualnego, drukarki 3D)	cały rok	D. Charchut, K. Kajpust, Z. Janus	
11. Współpraca z Podkarpackim Centrum Nauki „Łukasiewicz”	cały rok	dyrektor szkoły, wychowawcy kl. I – VIII	

XIX. Zasady monitorowania i ewaluacji programu wychowawczo – profilaktycznego

1. W procesie ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego udział biorą uczniowie, rodzice, nauczyciele.
2. Monitoring i ewaluację szkolnego programu przeprowadza zespół wychowawczy.
3. Po każdym zakończeniu roku szkolnego program wychowawczo-profilaktyczny może być modyfikowany w zależności od wniosków wynikających z ankiet ewaluacyjnych.
4. Zmiany w szkolnym programie wychowawczo- profilaktycznym zatwierdzone są na posiedzeniach rady pedagogicznej.
5. **Monitorowanie realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego odbywa się poprzez:**
 - a) diagnozę wstępną przeprowadzoną przez wychowawców i nauczycieli prowadzących zajęcia oraz diagnozę końcową;
 - b) obserwację postaw i zachowań uczniów w trakcie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, przerw, wycieczek, imprez szkolnych, środowiskowych, zabaw, akcji itp.;
 - c) okresowe sprawdzanie realizacji planu pracy wychowawczej na dany rok szkolny;
 - d) kontrolowanie organizacji i przebiegu imprez i uroczystości szkolnych;
 - e) stosowanie aktywnych form na lekcjach wychowawczych dotyczących samooceny, samokontroli i współpracy uczniów;
 - f) sprawdzanie organizacji wycieczek szkolnych (dokumentacja wycieczek, wpisy w dzienniku lekcyjnym itp.);
 - g) spotkania z rodzicami w ramach wywiadówek, konsultacji, indywidualnych rozmów (tematyka zebrań, frekwencja, informacje o osiągnięciach edukacyjnych uczniów, zachowaniu w szkole i poza nią, działaniach podjętych przez szkołę);
 - h) nadzorowanie organizacji zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych (plany pracy, dzienniki);
 - i) nadzorowanie organizacji i prowadzenia pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole (dokumentacja zespołów, obserwacja zajęć);
 - j) przeprowadzanie przez wychowawców klas i innych nauczycieli wywiadów środowiskowych dotyczących ucznia;
 - k) przyjęcie wniosków do planu pracy wychowawczej na kolejny rok szkolny;
 - l) analizę postępów rozwoju każdego ucznia, z uwzględnieniem jego możliwości rozwojowych;
 - ł) analizę efektów kształcenia;
 - m) sprawdzanie na koniec roku szkolnego realizacji treści określonych w podstawie programowej;
 - n) badanie efektów kształcenia i wychowania przez dyrektora szkoły;
 - o) analizę realizacji minimalnej liczby godzin zajęć edukacyjnych;
 - p) analizę badań umiejętności oraz wyników próbnych i właściwych sprawdzianów OKE;
 - r) obserwację realizacji programów, projektów, innowacji pedagogicznych oraz inicjatyw samorządu ucz.;
 - s) rozmowę, wywiady z samorządem klasowym, uczniowskim;
 - t) analizowanie oceniania osiągnięć uczniów pod względem systematyczności i zgodności z WSO;
 - u) kontrolowanie wdrażania podstawy programowej oraz zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej.
6. **Ewaluacja programu wychowawczo – profilaktycznego odbywa się poprzez:**
 - a) przeprowadzenie przez nauczycieli ankiet dla rodziców i uczniów dotyczących spraw wychowawczych w szkole;
 - b) sporządzenie raportu z ewaluacji wewnętrznej w szkole, przedstawienie go radzie pedagogicznej, dyskusja nauczycieli, sformułowanie i zapisanie przez komisję ds. ewaluacji wewnętrznej

- rekomendacji i wniosków do dalszej pracy oraz zatwierdzenie ich przez radę pedagogiczną do realizacji w nowym roku szkolnym;
- c) podsumowanie przez pedagoga na posiedzeniu rady pedagogicznej stopnia realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły.

XX. Akty prawne i rozporządzenia

Podstawa prawna:

1. Ustawa z 14.12.2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900, 1672 i 1718)
2. Ustawa z 7.09.1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 oraz z 2023 r. poz. 1234)
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18.08.2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 1449)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9.08.2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1309)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14.02.2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.)
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31.02.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604)
7. Ustawa z 26.01.1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, 1234, 1586, 1672)
8. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka Powszechna z 1948 r.
9. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20.11.1989 r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526)
10. Ustawa z 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 165)
11. Ustawa z 29.06.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2023.0.172 t.j.)
12. Ustawa z 9.11.1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 700)
13. Ustawa z 29.06.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249)
14. Ustawa z 19.08.1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685 ze zm.)
15. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
16. Kierunki nadzoru Podkarpackiego Kuratora Oświaty w roku szkolnym 2023/2024
17. Statut szkoły.

Program wychowawczo – profilaktyczny został uchwalony 21.09.2023 r. przez Radę Rodziców w porozumieniu z przedstawicielami Rady Pedagogicznej.